

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2003-4-66 (Devralma)
Karar Sayısı : **03-44/505-224**
Karar Tarihi : 19.6.2003

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK (Başkan Y.)
Üyeler : A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY,
Murat GENCER, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfki ÜNAL,
Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, Tuncay SONGÖR,
Kublay ATASAYAR, M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN

B- RAPORTÖRLER : Süleyman CENGİZ, Sezin ELÇİN

**C- BİLDİRİMDE
BULUNAN**

: Deutsche Post AG
Temsilcisi: Prof. Dr. Arif ESİN
Akaretler Sıraevleri S. Seba Cd. No:35
80680 Beşiktaş/İstanbul

D- TARAFLAR

: - Berben Ekspres Nakliyat ve Ticaret Limited Şirketi
Fatih Cd. Merkez Mh. Huzurevler Mevkii 1. Sk. No:37
34660 Halkalı/İstanbul

- DHL Danzas Air&Ocean Taşımacılık Ticaret
Limited Şirketi
Fatih Cd. Merkez Mh. Huzurevler Mevkii 1. Sk. No:37
34660 Halkalı/İstanbul

E- DOSYA KONUSU: DHL Danzas Air&Ocean Taşımacılık Ticaret Limited Şirketi (DHL)'nin Berben Ekspres Nakliyat ve Ticaret Limited Şirketi (Berben)'ni tüm aktif ve pasifleriyle devralması işlemine izin verilmesi talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına en son 26.5.2003 tarih, 2311 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca düzenlenen 9.6.2003 tarih, 2003-4-66/Öİ-03-SC sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu

13.6.2003 tarih, REK.0.08.00.00/95 sayılı Başkanlık önergesi ile 03-44 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da, devralma işleminin, taraflarının toplam ciroları yönüyle, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma olduğu; ancak bu devralma işlemi sonucunda ilgili ürün pazarında, anılan Kanun maddesinde belirtilen hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun daha da güçlendirilmesi ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığı; bu nedenle, bildirim konu devir işlemine izin verilmesi gerektiği görüşü ifade edilmiştir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili Pazar

H.1.1. İlgili Ürün Pazarı

Bildirim konusu işlemin taraflarının faaliyetleri dikkate alınarak ilgili pazarlar "Kargo Taşıma Pazarı" ve "Ekspres Taşıma Pazarı" olarak belirlenmiştir. Söz konusu pazarlar alt pazarlara ayrılabilmeyle birlikte, bildirim konusu işlem açısından böyle bir ayırım gerekli görülmemiştir.

H.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, ilgili coğrafi pazar, "Türkiye Cumhuriyeti sınırları" olarak tespit edilmiştir.

H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.2.1. Devralma İşleminin Değerlendirmesi

Bildirimin konusu, hissedarları %75 oranında Deutsche Post International B.V. ve %25 oranında Danzas Logistics B.V. olan DHL'nin, hissedarları Ali Polat BENGİSERP (%60), Esra İclal BERKER (%20), Halit BERKER (%10), Şehnaz BERKER (%10) olan Berben'i tüm aktif ve pasifleriyle devralması işlemine izin verilmesi talebinden ibarettir.

Anılan işlem, bağımsız bir teşebbüsün tüm mal varlığının tasfiyesiz olarak devralınması niteliğinde olduğundan, 1997/1 sayılı Tebliğ'in birleşme ve devralma sayılan hallerin belirlendiği 2. maddesinin, "Herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi" şeklindeki (b) bendi kapsamında bir devralmadır.

Söz konusu Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik "İzne Tabi Birleşme veya Devralmalar" başlıklı 4. maddesinde, "birleşme veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın %25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmibeş trilyon Türk Lirası'nı aşması halinde Rekabet Kurulundan izin almaları zorunludur." hükmü getirilmiştir.

Dosya mevcudu bilgilere göre, taraflar 2002 yılında Türkiye'de toplam 90.800.000 Euro (9.6.2003 tarihli Merkez Bankası Euro döviz alış kuruna göre yaklaşık 152.891.400.800.000 TL) ciro elde etmiştir. Bu bilgi çerçevesinde bildirim konu devralma işleminin Kurul'un iznine tabi olduğu anlaşılmıştır.

Öte yandan; işlem, ilgili pazarlarda hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun daha da güçlendirilmesinin söz konusu olup olmadığının tespiti açısından ele alındığında, "kargo taşıma" olarak adlandırılan, çok sayıda teşebbüsün rekabetçi bir ortamda hizmet sunduğu pazarda faaliyetleri örtüşen DHL ve Berben'in toplam pazar payları %2'nin altında kalmaktadır. "Ekspres taşımacılık pazarı"nda ise, DHL'in "ekspres paket taşıma" pazarında elde ettiği %40 civarındaki pazar payı ihmal edilebilecek kadar küçük bir miktarda değişecektir.

Bildirim konusu işlemin değerlendirilmesinde dikkate alınması gereken bir diğer nokta, devralınan teşebbüs niteliğindeki Berben'in pazardaki faaliyetinin Deutsche Post AG Grubu'na bağlı Danzas Holding AG'ye sunduğu münhasır bayilikten ibaret olmasıdır. Dolayısı ile her ne kadar işlem pazarda yapısal bir değişikliğe sebep oluyorsa da devre konu olan şirketin devralan konumundaki teşebbüsün karşılaştığı rekabet düzeyine gerçek bir katkısı bulunmadığı kabul edilebilir.

Bu bilgiler çerçevesinde, işlem sonucunda hakim durum oluşması veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesinin söz konusu olmayacağı kanaatine varılmıştır.

H.2.2. Rekabet Yasağı Açısından Yapılan Değerlendirme

Bildirim formunun ekinde yer alan "Malvarlığı Satınalım Sözleşmesi"nin "Sınırlayıcı Hükümler" başlıklı 12. maddesinde, satıcıya, 3 yıl süre ile doğrudan veya dolaylı rekabet etme ve devredilen şirket çalışanlarını işten ayrılmaya talep ve teşvik etme yasakları getirilmiştir.

Devralmalarda alıcıların satıcılara getirdiği rekabet yasakları, alıcıların devraldıkları maddi ve maddi olmayan varlıkların değerinden tam olarak

yararlanmalarının, bu çerçevede alıcının yaptığı yatırımın karşılığını tam olarak almasının bir aracıdır.

Genel olarak rekabet yasakları, yan sınırlama kavramı çerçevesinde yoğunlaşma işlemi ile birlikte değerlendirilebilmelerini teminen, yoğunlaşma ile doğrudan ilgili ve gerekli olmalıdırlar. Bu kriterlerin yanı sıra “sadece taraflar açısından kısıtlayıcı olma” ve “orantılılık” kriterleri de sağlanmalıdır.

Devralmalarda devredene rekabet yasağı getirilmesindeki amaç, maddi varlıklar ile satıcının geliştirdiği ticari itibar ve know-how gibi unsurların tüm değeriyle alıcıya geçmesidir. Rekabet yasağının olmaması halinde devreden, eski müşterilerini yeniden kazanabileceğinden, işleme konu malvarlığının tüm değeriyle devralınması, başka bir deyişle devralanın müşteri edinebilmesi ve devraldığı know-how’dan tam anlamıyla yararlanabilmesi için devreden rekabetçi davranışlarından bir süre korunması gerekebilir. Ancak, birleşme veya devralmalarda getirilen bu tür düzenlemelerin işlemle birlikte değerlendirilerek yan sınırlama sayılması için, yalnızca taraflar açısından kısıtlayıcı, işlemin yürütülebilmesi için gerekli ve kapsamının belirli ve sınırlı olması gerekmektedir.

Yukarıda anılan rekabet yasaklarının yalnızca P... B... açısından kısıtlayıcı ve işlemin yürütülebilmesi için gerekli kısıtlamalar oldukları değerlendirilmiştir. Diğer yandan getirilen bu rekabet yasaklarının 3 yıllık bir süreyi geçmedikleri de anlaşılmıştır. Öngörülen bu süre, Berben’in devralınması suretiyle girilen sektörde müşteri çevresinin oluşturulması ve dolayısı ile devralan teşebbüsün yatırımının tam değerini alabilmesi için makul ve gerekli bir süre olarak değerlendirilmiştir.

Kısıtlamaları üstlenen tarafın bir iş akdi ile devralan tarafın hizmetine girdiği ve dolayısı ile rekabet yasağının bir kısmının tarafların iş sözleşmeleri kapsamında geçeceği ve bildirim konusu işlemin taraflarının ilgili ürün pazarlarında elde ettikleri pazar paylarının düşüklüğü de dikkate alınarak, bu rekabet yasaklarının, işlemin yürütülmesi için gerekli “yan kısıtlamalar” kapsamında ele alınmasının yerinde olacağı kanaatine varılmıştır.

İ- SONUÇ

Yukarıda yer verilen tespit ve değerlendirmeler doğrultusunda, DHL Danzas Air & Ocean Taşımacılık Ticaret Limited Şirketi’nin, Berben Ekspres Nakliyat ve Ticaret Limited Şirketi’nin tüm malvarlığını devralması işleminin, taraflarının toplam ciroları yönüyle, 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesi ve bu Kanun’a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı “Rekabet Kurulu’ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ” kapsamında bir devralma olduğuna; ancak bu devralma işlemi sonucunda ilgili ürün pazarında, 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesinde belirtilen hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun daha da güçlendirilmesi ve böylece rekabetin önemli ölçüde

03-44/505-224

azaltılmasının söz konusu olmadığına; bu nedenle, bildirime konu devir işlemine izin verilmesine OY BİRLİĞİ ile karar verilmiştir.